

Matriisilaskenta 1

2. Välikoe 16.12.2003 klo 17-19

Ei muistiinpanoja, kirjallisuutta eikä laskimia.

① Muodosta matriisin

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 0 & 0 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$$

QR-hajotelma. Vihje: kaavoilla

$$P = I - 2 \frac{vv^*}{\|v\|^2}, \quad v = x + e^{i\phi} \|x\| e_1,$$

voi olla käyttöä.

② Muodosta matriisin

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Jordanin kanoninen muoto. Mitkä ovat ko. matriisin ominaisarvot, niitä vastaavat lineaarisesti riippumattomat ominaisvektorit, ja ominaisarvojen algebralliset ja geomeriset kertaluvut. Vihje:

1. Etsi $n \times n$ matriisin A :n erisuuret ominaisarvot. Mieluummin tarkasti.
2. Olkoon β_i ominaisarvo. Laske kullakin ominaisarvolla asteet

$$r_j(\beta_i) = \text{rank}[(A - \beta_i I)^j] \quad 1 \leq j \leq n$$

Jos $r_k(\beta_i) = r_{k+1}(\beta_i)$, niin $r_j(\beta_i) = r_k(\beta_i)$ jokaisella $j \geq k$.

3. Lasketaan luvut

$$b_1(\beta_i) = n - 2r_1(\beta_i) + r_2(\beta_i)$$

$$b_m(\beta_i) = r_{m+1}(\beta_i) - 2r_m(\beta_i) + r_{m-1}(\beta_i), \quad m \geq 2$$

Jordanin kanonisessa muodossa liittyy ominaisarvoon β_i täsmälleen $b_m(\beta_i)$ Jordanin blokkia, joiden koko on $m \times m$.

3. Olkoot \mathbf{a} ja \mathbf{b} reaalisia n -vektoreita. Mitkä ovat matriisin \mathbf{ab}^* ominaisarvot ja $-$ vektorit, kun $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, $\mathbf{b} \neq \mathbf{0}$.

4. Olkoon matriisi

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ -3 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

- a) Muodosta matriisin A singulaariarvohajotelma.
- b) Mikä on matriisin A matriisnormi?
- c) Muodosta matriisin A pseudoinverssi.